

torrent de Planès per l'esquerra). Representa un diminutiu toponímic del Planès veí, però avui més important que aquest. Casacuberta va registrar-ne la pronúncia *plançlās*.

MENCIONS ANTIGUES: 1092: *Planedolas* 5 (Monsalvatje XVI, 44); S. XIII: *Planeolles* (Delcor, *Juifs Puigcerdà*, 32-35); S. XIV: *Planoles* (*BABL* VIII, 381); 1344 (SerraV, *Pinós Mtpl.*, III, 250); 1359 (*CoDoACA* XII, 85); 1382 (SerraV, *Pinós Mtpl.*, III, 250); 1435 (id.).

Planiol ve també de *Planítias*, un diminutiu PLANITJOLU. Entre altres: *El Planiol de la Guilla*, te. Vallmanya. Ph. R.

¹Nomenclator AEDOS s.v. Planès de Rigart; *GranEnc.Cat.*, s.v.—² Sobre aquest canvi fonètic i 15 alguns exemples medievals del mateix fenomen, veg. Fouché, *Phon.*, 244.—³ Veg. *GranEnc.Cat.*, s.v. *St. Feliu de Planeses*

Planeses, V. *Planès Plangenia*, V. *Pleia* 20

PLANÍCIA, PLANISSA, PLANIOL

Aquells dos semblen d'herència mossàrab. 25

PLANÍCIA és una possessió en el te. de Banyalbufar. Durant l'enq. d'aquest poble vaig veure un doc. de 1452 on constava *Planícia* com alqueria d'allí, i un altre de 1511, com alq. d'Esporles: avui pronuncien *planísi* tant allí com a Estellencs (XL, 163.11). Encara que *planícia* es troba com cultisme bastant arrelat des de l'E. Mj. (Eiximenis i doc. del S. xv), la fixació com topònim, i amb caràcter d'alqueria, datada des d'antic, fan creure que allí és herència mossàrab amb *i* i *í* post-tònica conservades; com a cognom és peculiar de Mallorca: Manacor, St. Llorenç, Artà, Marratxí (*AlcM*); Lluçmajor (*BDLC*, 1923, 37).

En el P. Val., el que hi ha és *Planissa*, derivació possible en morfologia catalana, però també deu ser mossàrab, vista la seva freqüència gran i circumscrita a la zona delà Xúquer (on hi ha més NLL mossàrabs que enlloc) generalment va amb article; sengles *La Planissa* a Planes d'Alcoi, Beniardà ('28 × 42), Benidorm, Tollos, Agost (xxxiii, 138.19, xxxv, 40.23, 3.23, 64.2, 66.22, xxxvi, 49.12); en el te. Finestrat, és un pla pendent al peu del contrafort S.O. del Puig-Campana (xxxiv, 136.15, 19). *Les Planisses* a Gata, Petrer, Busot, i Castalla (xxxv, 115.20, xxxv, 182.8; xxxiii, '45 × '46; xxxvi, 33.5).

PLANIOL, -OLS, ve d'un diminutiu del mateix llatí 50 PLANITIES, però com que aquest ha sofert el tractament fonètic propi del català en general no deu haver passat pel mossàrab.

Planíols, llogaret desaparegut a conflent, te. Eus.; la forma moderna que li atribueix Ponsich (*Top.* 105) 55 és *Planíols*; Alart, *Planissols*. Aquest li dóna com a

primera menció a. 950: *Plançols* (*Bu.Soc.Agr.Pyr.Or.* xx, 91); 968: *Planizolos* (Abadal, *Eixalada*, 106); Ponsich: 1011: *Planizol*, i hi afegeix 958: *Planitiolas*, 1011 -*çolas*.

Deu venir del dim. de PLANITIES, PLANITIOLA. D'on *Planoles*, poblet de la Vall de Ribes, posat en abl. loc. PLANITOLIS s'explica alhora l'apòcope -ols i la forma femenina -oles, probablement serà aquesta també la gènesi de l'altre, car es pot tractar d'un singular secundari extret de *Planíols*, encara que ja consti *Coll Planiol* en un doc. de 1245 com afr^o de St. Pere Cercada (CCandi, *St. Hilari* S. p. 51). En noms balears i valencians es dóna el cas que aquesta forma en diminutiu aparegui en un lloc proper al d'un dels *Planísia* (estudiats supra) com si fessin joc (primitiu / dimin. toponímic). *Es Planiol* a Selva (XL, 62.28) i en algun altre poble. *Sa Planiola* te. Bunyola; però Mascaró hi va anotar *Es Planíols* (9G4). *El Planiol* te. Altea, al sector O. de la Serra de Bèrnia (xxxv, 151.13).

Planija, V. vol. 1, 232-3 *Planoles*, V. *Planès i Planícia*

PLANTADA

«Terreny de sembradura», sovint té el sentit especialitzat d'«olivar»: *DECat.* VI, 598a29-41.

Sengles partides *La Plantada*, a València d'Àneu (xxxvii, 99.23) i Castellví (xxxvi, 166.21). *La Plantada*, a Vilallonga de la Safor (xxxiii, 49.11). *La ~ del Rei*, a la Torre de Cabdella (Coromines, 1964). *La ~ d'en Carbó* i *la ~ d'en Pica-Sal*, a Peralada (Cor., 1958).

Les Plantades, partida, a Borèn (xxxvii, 92.5).

Sengles partides *el Plantad*(d)et, a Castalla (xxv, 181.20) i a Tibi (193.15).

Barranc Planter, a Benimeli (xxxiv, 114.2).

Sengles partides *el Plantiu*, a Culla (xxix, 60.3) i a Artana (xxix, 162.11).

Plantió, partida a Bétera (xxx, 73.4). *Els Plantons*, a Casinos (xxx, 92.8).

Plantadís, gros massís entre la Cellera, Osor i Susqueda (XLIV, 88), amb algunes cases disseminades te. la Cellera de Ter, als vessants nord-occidentals del pla de Sant Gregori, damunt el congost del Pasteral.

DOC. ANT.: 881: *Plantadicium Gundemari episcopi* (Villanueva, *Vi. Lit.* XIII, 230); 989: *Plantadicium Gundemari* (*Esp. Sagrada* 43. 392); 922: *Villa Plantadicia* (*Esp. Sagr.* 43, 398); 1362: *Locus de Plantades* leg. -adís (*Libre Verd*, 191). J.F.C.

Plat(ó)ns, V. *Pleta* i s.v. *Pla*